

Den folkeoplysende lokale debat styrker demokratiet

Folkebiblioteker og folkeoplysning er grundpiller i folkestyret. Derfor har Danmarks Biblioteksforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd lavet et samarbejdsrapport, der skal skabe en aktiv demokratiudvikling, som kan styrke lokale debat og deltagelse.

Danmarks Biblioteksforening (DB) og Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) vil opfordre kommunerne til at indgå i dialoger om, hvordan vi i fællesskab kan sætte mål for, hvordan biblioteker og folkeoplysende organisationer kan være med til at styrke demokratiet i en tid, der bl.a. udfordres af polarisering, Fake News, filtre på de sociale medier og populistiske strømninger.

I en tid, hvor demokratiet bliver udfordret på mange niveauer, er den folkeoplysende tanke som grundlaget for folkestyret stadig vigtigere. I dansk demokratisk tradition har den oplyste medborger altid været en forudsætning. Folkeoplysende organisationer og folkebiblioteker vil derfor gå sammen om at skabe fælles lokale udviklingsplaner med fokus på debatskabende aktiviteter, der skal sikre det folkelige engagement i det lokale demokrati.

Med udgangspunkt i blandt andet aftenskolerne 10 pct. midler til debat, andre folkeoplysende organisationers ressourcer til formidling og debat samt bibliotekernes debatarrangementer, lægges der op til at starte lokale debatter om politiske problemstillinger både af lokal, national og international karakter. Alt sammen for at styrke det folkelige engagement i folkestyret og for at imødegå samtidens og fremtidens demokratiske udfordringer.

Samtidig med opstarten af de fælles debatskabende aktiviteter vil Dansk Folkeoplysnings Samråd og Danmarks Biblioteksforening opfordre alle landets kommuner til at indgå i dialoger om at lave lokale udviklingsplaner, der skal styrke samarbejdet mellem folkebibliotekerne og de folkeoplysende organisationer, for derved at styrke den politiske debat og borgernes engagement i demokratiet.

Derfor vil vi opfordre alle landets byråd til at sætte folkeoplysning på dagsordenen!

Samarbejde til gavn for alle

Dansk Folkeoplysnings Samråd og Danmarks Biblioteksforening vil også opfordre til, at biblioteker og folkeoplysende organisationer øger samarbejdet lokalt i kommunerne. Målet er tredelt; for det første skal der være flere folkeoplysende tilbud om debatter, kultur og læring, for det andet skal der være en højere kvalitet i de tilbud, borgerne kan benytte sig af, og for det tredje skal der være en bedre udnyttelse af kommunernes ressourcer til at understøtte den demokratiske debat og deltagelsen i kulturliv og livslang læring.

Gennem dialog og konkrete aftaler mellem folkebiblioteket og de folkeoplysende organisationer kan der skabes entydighed om arbejdsdeling og samarbejde, så der opnås en bedre effekt af det fælles folkeoplysende arbejde - til gavn for både den enkelte og kommunen.

Fælles udviklingsplaner mellem folkeoplysende organisationer og folkebiblioteker

Et styrket samarbejde, via fælles udviklingsplaner, vil blandt andet kunne bruges til at definere individuelle roller så vel som områder for samarbejde, hvorved både bibliotekerne og de folkeoplysende organisationer vil kunne udnytte ressourcerne bedre.

Dansk Folkeoplysnings Samråd og Danmarks Biblioteksforening anbefaler, at et nyt udviklingsgrundlag for samarbejdet skal basere sig på et fælles mål om at skabe mere vidende, sociale og tillidsfulde borgere, som kan afkode deres omverden og træffe oplyste valg for derigennem at styrke den demokratiske deltagelse og medborgerskabet. Dette grundlag omfatter lærings- og dannelsesprocesser for borgerne, som går på tværs af og opløser folkebibliotekets og de folkeoplysende organisationers traditionelle lærings- og dannelsesopgaver.

Samarbejde mellem biblioteker og folkeoplysende organisationer

Der er mange samarbejdsformer mellem de to områder, der kan eksempelvis peges på:

- Fælles debatskabende arrangementer, der sætter fokus på aktuelle demokratiske problemstillinger.
- At de folkeoplysende organisationers aktiviteter finder sted på biblioteket.
- At de folkeoplysende organisationer trækker bibliotekerne ind i deres virksomhed og arrangerer læring- og undervisningstilbud, der ligger i forlængelse af bibliotekernes introduktionstilbud.
- Bibliotekerne og de folkeoplysende organisationer planlægger i fællesskab aktiviteter, der har fælles interesse.
- At de folkeoplysende organisationer og bibliotekerne koordinerer aktivitetsplaner, bl.a. også i forhold til kulturelle aktiviteter.
- At fælles aktiviteter også markedsføres og gennemføres som fælles aktiviteter, f.eks. kulturarrangementer, foredragsrækker og demokratirelaterede debatarrangementer samt inddragende aktiviteter.
- Biblioteket inddrages som hvervested for nye deltagere til kultur-, undervisnings- og foreningsaktiviteter i de folkeoplysende organisationer.

Samarbejdsrapport mellem Danmarks Biblioteksforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd tiltrådt i november 2017